

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/81/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723010334
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6723010334.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Martina Luptáka, PhD., MBA a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci obvineného Ing. Y. W., stíhaného pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., prejednal na neverejnom zasadnutí dňa 20. júla 2023 sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 6T/62/2023 zo dňa 02. júna 2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 6T/62/2023 zo dňa 02. júna 2023 a okresnému súdu u k l a d á , aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 6T/62/2023 zo dňa 02. júna 2023 samosudca Okresného súdu Zvolen rozhodol nasledovne :

Podľa § 241 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku s poukazom na § 214 ods. 1 Tr. poriadku súd postupuje trestnú vec obvineného Ing. Y. W., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom Z., Y. XXXX/X, na prejednanie Obvodnému úradu Zvolen, odbor všeobecnej vnútornej správy, a to pre skutok, že

v skutku č. 1 - obvinený dňa 30.06.2022, v čase od 10.33 h do 10.42 h, vo Zvolene, v predajni Billa v Obchodnom dome Prior uložil do spoločenského týždenníka Plus 7 dní č. 26 z 30.06.2022, minimálne v dvoch prípadoch leták s nepravdivými informáciami o Ing. P. T., nar. XX.XX.XXXX, kandidátovi na post primátora mesta Zvolen v komunálnych voľbách do orgánov samosprávy obcí v roku 2022, v ktorých okrem iného uvádzal, že tento: - založil niekoľko obchodných spoločností INVESTEX spol. s .r. o., IČO: 31 574 254 INVESTEX Group, s. r. o., IČO: 36 034 665, Slovenská železničná dopravná spoločnosť, a. s., IČO: 35 856 472, vzájomne personálne a obchodne prepojených, - že pracoval efektívne v prostredí ŽSR, pomáhali mu v tom niektorí zamestnanci a napríklad aj sám generálny riaditeľ, dobre to sypalo, v tej súvislosti bola uskutočnená dvojnásobná pokládka dlažby na Nám SNP vo Zvolene, dobre sa zabezpečil, postavil elegantný dom na Zlatom potoku na B. ulici č. XX. - ako primátor pomáhal aj susedom, možnože jeho schránkovej firme na B. ulici č. XX VERSUS UNIVERSAL LTD, IČO: 061 066, Sham Peng Tong Plaza 103061066 sídliacej na Seychelloch, ďalej: „Poznáte T.? Že by kvôli ľuďom „ z Európy do regiónu?“ Sľúbi Vám všetko! „Spolupracuje s cirkvami" Perfektný politický marketing! 8 tisíc EURO mesačne je len zlomok z toho, čo tento veľmi schopný politický manažér a multimilionár vykšeftuje svojimi všestrannými ekonomickými aktivitami. Už ako poslanec NR SR za SDL zorganizoval firmu na tunelovanie železnice. „Zaslúžil" sa o zvolenské námestie. ...Aj z takto získaných peňazí dal zrekonštruovať takmer za miliardu Sk námestie, on a jeho kumpáni sa dobre nabalili a o dva roky sa námestie opäť muselo zrekonštruovať asi za 50 mil. Sk. „Zapieril" sa na uvedených transakciách až tak, že sa stal generálnym sporom SMERU-u a kúpil si post podpredsedu.", pričom tieto skutočnosti sa nezakladajú na pravde, ničím nie sú podložené a takéto informácie boli spôsobilé ohroziť vážnosť Ing. P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. č. XXXX/XX, Z. u spoluobčanov, najmä vzhľadom na skutočnosť, že v čase distribúcie týchto letákov kandidoval na post primátora Mesta Zvolen a tieto klamlivé tvrdenia

mohli ovplyvniť jeho voľčív v negatívnom smere a tým spôsobiť najmä morálnu ujmu a bezdôvodné zdiskreditovanie jeho osoby,

v skutku č. 2 - obvinený následne dňa 27.07.2022 v čase od 10.07 h do 10.16 h opätovne obdobne vo Zvolene, v predajni Billa v Obchodnom dome Prior uložil do spoločenského týždenníka Plus 7 dní č. 29 zo dňa 21.07.2022, minimálne v dvoch prípadoch leták s nepravdivými informáciami o Ing. P. T., nar. XX.XX.XXXX, kandidátovi na post primátora mesta Zvolen v komunálnych voľbách do orgánov samosprávy obcí v roku 2022, v ktorých letákoch uvádzal, že Ing. P. T.: - založil niekoľko obchodných spoločností INVESTEX spol., s . r. o., IČO: 31 574 254, INVESTEX Group, s. r. o., IČO: 36 034 665, Slovenská železničná dopravná spoločnosť, a. s., IČO: 35 856 472 vzájomne personálne a obchodne prepojených, - že pracoval efektívne v prostredí ZSR, pomáhali mu v tom niektorí zamestnanci a napríklad aj sám generálny riaditeľ, dobre to sypalo, v tej súvislosti bola uskutočnená dvojnásobná pokládka dlažby na Nám SNP vo Zvolene, dobre sa zabezpečil, postavil elegantný dom na Zlatom potoku na B. ulici č. XX, - ako primátor pomáhal aj susedom, možnože jeho schránkovej firme na B. ulici č. XX, VERSUS UNIVERSAL LTD, IČO: 061066, Sham Peng Tong Plaza 103061066 sídliacej na Seychelloch, ďalej bolo uvedené: -, Poznáte Manku? Že by kvôli ľuďom „ z Európy do regiónu?" Sľúbi Vám všetko!, „spolupracuje s cirkvami" Perfektný politický marketing! 8 tisíc EURO mesačne je len zlomok z toho, čo ten veľmi schopný politický manažér a multimilionár vykšeftuje svojimi všestrannými ekonomickými aktivitami. Už ako poslanec NR SR za SDĽ zorganizoval firmu na tunelovanie železnice. „Zaslúžil", sa o zvolenské námestie.... Aj z takto získaných peňazí dal zrekonštruovať takmer za miliardu Sk námestie, on a jeho kumpáni sa dobre nabalili a o dva roky sa námestie muselo rekonštruovať asi za 500 mil Sk. „Zapieril" sa na uvedených transakciách až tak, že sa stal generálnym sponzorom SMER-u a kúpil si post podpredsedu.", pričom tieto skutočnosti sa nezakladajú na pravde, ničím nie sú podložené a takéto informácie boli spôsobilé ohroziť vážnosť Ing. P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. č. XXXX/XX, Z. u spoluobčanov, najmä vzhľadom na skutočnosť, že v čase distribúcie týchto letákov kandidoval na post primátora Mesta Zvolen a tieto klamlivé tvrdenia mohli ovplyvniť jeho voľčív v negatívnom smere a tým spôsobiť najmä morálnu ujmu a bezdôvodné zdiskreditovanie jeho osoby.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor okresnej prokuratúry v zákonnej lehote sťažnosť, a to podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 09.06.2023. V sťažnosti v podstate namietal, že s predmetným uznesením okresného súdu sa nemožno stotožniť z viacerých dôvodov, pričom uvedené rozhodnutie sa javí vzhľadom na jeho obsah ako arbitrárne a nepreskúmateľné. Okresný súd v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia poukázal len na citáciu § 10 ods. 2 Tr. zák. bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia svojho postupu. S uvedeným odôvodnením nie je možné sa stotožniť, nakoľko toto je nepreskúmateľné a nie je možné, ani len hypoteticky dôjsť k právnym záverom, ktoré okresný súd viedli k takémuto rozhodnutiu, pričom je pravdou, že v prípade takéhoto postupu sa postupuje skutok, avšak prokurátor mal za to, že pokiaľ sa súd nestotožní s právnou kvalifikáciou konania obvineného uvedenou v obžalobe je na mieste zdôvodniť čo, resp. čím je skutok, ktorý je uvedený v skutkovom zistení obžaloby. Namietal, že okresný súd sa nezmienil tak vo výrokovvej časti, ani v odôvodnení, že by bolo možné takýto skutok považovať za priestupok a už vôbec nie o aký konkrétny priestupok by sa mohlo jednať. Navyše vec na prejednanie konkrétneho priestupku je možné odstúpiť len existujúcemu úradu, ktorým je Okresný úrad Zvolen, odbor všeobecnej vnútornej správy, ktorý je orgánom príslušným na prípadné prejednanie priestupku.

Pokiaľ sa týka strohej argumentácie ohľadom určitej miery zdržanlivosti verejného činiteľa, alebo verejnej činnosti osoby, v tejto súvislosti prokurátor okresnej prokuratúry uviedol, že aj takáto osoba požíva trestnoprávnu ochranu uplatnenú Trestným zákonom, pričom je možné sa stotožniť s určitou zvýšenou hranicou tolerancie, avšak aj túto je potrebné konkretizovať, keď vychádzajúc zo skutkových zistení mal prokurátor za to, že konanie, a to opakované obvineného presiahlo túto mieru. Skutočnosti, ktoré vo svojich letákoch obvinený uvádzal, boli spôsobilé hlboko zasiahnuť a zdiskreditovať osobu poškodeného, a práve o to viac, že tieto boli použité práve v čase prebiehajúcej volebnej kampane, kedy sa v podstate rozhodovalo o ďalšom profesnom živote poškodeného. Uvedené tvrdenia neboli ničím potvrdené, tieto je nutné považovať za klamlivé, a teda tvrdenia uvedené v nich ničím nepodložené. Navyše obvinený sa takéhoto konania dopustil verejne, nakoľko uvedené tvrdenia distribuoval vložiením do celoštátne distribuovaných periodík. Práve táto skutočnosť zvýšila závažnosť jeho konania, čo sa odráža v uplatnení kvalifikovanej skutkovej podstaty pri uplatnenej právnej kvalifikácii.

Na záver prokurátor okresnej prokuratúry poukázal na samotné ustanovenie trestného činu ohovárania v zmysle § 373 Tr. zák., kde objektom tohto prečinu je záujem na ochrane jednotlivca pred oznámením nepravdivého údaju o ňom, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, príp. narušiť jeho rodinné vzťahy. Otázkou značnej miery je nutné hodnotiť podľa okolností konkrétneho prípadu, a to aj s prihliadnutím na jeho spoločenské postavenie. Práve v danom prípade okolnosti prípadu nasvedčujú tomu, že mohlo dôjsť k vážnym následkom, keďže sa jednalo o obdobie volebnej kampane a poškodený kandidoval na post primátora mesta. Skutočnosť, že k týmto následkom nedošlo absolútne neznižujú závažnosť konania páchatel'a. Prečin ohovárania je ohrozovacím deliktom, pričom je potrebné hodnotiť hroziace následky a nie následky skutočne vzniknuté. Keďže ide o ohrozovací prečin, takéto nebezpečenstvo nemusí hroziť bezprostredne, ale má charakter vzdialeného nebezpečenstva, ktoré nemusí ani vzniknúť.

Za splnenia týchto skutočností mal prokurátor okresnej prokuratúry za to, že konanie obvineného naplnilo pojmové znaky žalovaného prečinu a podanie obžaloby a postavenie jeho osoby pred súd boli plne odôvodnené. V súvislosti s nepreskúmateľnosťou rozhodnutia súdu a skutočnosťou, že uvedené rozhodnutie považuje za arbitrálne prokurátor poukázal na ust. § 176 Tr. por., v ktorom sú uvedené náležitosti uznesenia, ako aj náležitosti jeho odôvodnenia. Dôvodil, že tieto náležitosti uvedené v ust. § 176 ods. 1, ods. 2 Tr. por. neboli v plnom rozsahu naplnené, najmä pokiaľ sa týka jeho samotného odôvodnenia.

Na základe uvedeného prokurátor okresnej prokuratúry mal za to, že konanie obvineného Ing. Y. W. je potrebné kvalifikovať ako prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., a preto navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici na základe sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry vo Zvolene napadnuté uznesenie Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 6T 62/23 zrušil a prikázal, aby vo veci ďalej konal a rozhodol.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výroku napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora okresnej prokuratúry je dôvodná. Sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou a včas v zmysle ustanovenia § 187 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd sa nestotožnil s výrokom uznesenia súdu prvého stupňa a konaním, ktoré mu predchádzalo, a dôvody sťažnosti prokurátora si v plnom rozsahu osvojil. Navyac dodáva, že napadnuté uznesenie je v nesúlade nielen so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu podľa § 2 ods. 10 Tr. por., ale i so zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por.

V tejto súvislosti treba poznamenať, že k správnym a úplným zisteniam dôjde súd nielen vtedy, keď vykoná všetky dosiahnuteľné dôkazy, ale ich tiež v jednotlivostiach, ako aj v ich súhrne správne zhodnotí. Uplatnenie zásady voľného hodnotenia dôkazov je základným a nevyhnutným predpokladom pre správne, spravodlivé a zákonné rozhodnutie. Záver o pravdivosti, resp. nepravdivosti určitej skutočnosti sa musí zakladať na starostlivom posúdení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne.

Prvostupňový súd nepostupoval v zmysle uvedeného a toto pochybenie okresného súdu malo za následok predčasný právny záver, keď trestnú vec obvineného postúpil jednak, ako správne uviedol sťažovateľ, neexistujúcemu úradu, a to Obvodnému úradu Zvolen, odboru všeobecnej vnútornej správy, ako aj z dôvodu, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Krajský súd z obsahu predloženého spisového materiálu zistil, že dňa 30.05.2023 podal prokurátor Okresnej prokuratúry vo Zvolene na Okresný súd Zvolen obžalobu číslo: 1Pv 244/22/6611-37 zo dňa 29.05.2023 na Ing. Y. W. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkom základe, ako je v nej uvedené.

V rámci teoretického exkurzu krajský súd uvádza, že prečinu ohovárania sa podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. dopustí ten, kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu.

Skutková podstata tohto trestného činu poskytuje ochranu cti a dobrej povesti človeka pred ohováraním, ktoré môže vážnym spôsobom narušiť jeho rodinný, pracovný a spoločenský život. Ľudská dôstojnosť, osobná česť a dobrá povesť sú mravnými hodnotami človeka v spoločnosti, ktoré požívajú ochranu aj podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Oznámením nepravdivého údaja je oznámenie informácie o inom, ktorá je v rozpore so skutočnosťou a to hoci len jednej osobe rozdielnej od ohováraného za predpokladu, že takáto správa je spôsobilá značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Nepravdivý údaj musí byť spôsobilý značnou mierou ohroziť vážnosť ohováraného u spoluobčanov, čo je potrebné hodnotiť podľa okolností konkrétneho prípadu, najmä s prihliadnutím k postaveniu dotknutej osoby, jej charakterovým a mravným vlastnostiam, povolaniu, ďalej k povahe oznamovaného údaja, okolnostiam oznámenia a podobne. Ohrozenie vážnosti u spoluobčanov v podstate znamená, že pokiaľ by sa nepravdivý údaj rozšíril a stal sa známym v určitom okruhu iných občanov, bola by tým povesť ohováranej osoby dotknutá v takej miere, že by to značne zhoršilo jej postavenie v zamestnaní či v rodine, alebo podľa povahy veci aj v iných oblastiach, napríklad vo vzťahoch s kolegami, nadriadenými, známymi, v účasti na rôznych akciách, či pri výkone pracovných úkonov.

Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že prvostupňový súd v prejednávanej veci pri posudzovaní skutku uplatnil tzv. materiálny korektív v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. Uplatnenie materiálneho korektívu znamená, že ak je závažnosť činu vykazujúceho formálne znaky prečinu nepatrná, nejde o prečin. Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách odseku 2 § 10 Tr. zák., to znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív).

Záver o tom, či pri prečine je materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Tr. zák., je záverom právnym.

Tento právny záver o materiálnom korektíve prečinu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, rovnako ako záver o objektívnych a subjektívnych znakoch prečinu. Skutočnosti významné pre právny záver o tom, či tu je materiálny korektív prečinu, musia byť predmetom dokazovania práve tak ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu.

Krajský súd uzatvára, že za existujúcej dôkaznej situácie považuje úvahy súdu prvého stupňa o možnosti posúdiť konanie obvineného ako priestupok za predčasné. Preto v novom konaní bude potrebné, za účelom náležitého zistenia skutkového stavu, preukázania naplnenia materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. z pohľadu, či je závažnosť činu nepatrná, so zreteľom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, ako aj za účelom preukázania či došlo k naplneniu značnej miery ohrozenia vážnosti poškodeného spôsobom oznámenia nepravdivého údaja, a to vložением letákov do celorepublikového denníka s vysokým percentom čitateľnosti, aby prvostupňový súd zhodnotil vykonané dôkazy, resp. podľa vlastného uváženia doplnil vykonané dôkazy napr. konfrontáciou obvineného a poškodeného na nariadenom hlavnom pojednávaní a následne aby po ich vyjadreniach, voči obvinenému vyvodil správny právny záver zodpovedajúci dôkazom vykonaným počas trestného konania.

Vychádzajúc z ust. § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd v zmysle citovaného ustanovenia napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby v nej znovu konal a rozhodol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok